

Miljø- og Fødevareministeriet

Institution: NaturErhvervstyrelsen

Kontor/initialer: Miljø & Biodiversitet/kavi/kihobo

Sagsnr: 16-32640-000003

Dato: 21. juni 2016

Notat

Høringssvar –Udkast til bekendtgørelse om projektilskud til bevaringsarbejdet med gamle danske husdyr- og plantegenetiske ressourcer.

Udkast til bekendtgørelse om bekendtgørelse om projektilskud til bevaringsarbejdet med gamle danske husdyr- og plantegenetiske ressourcer har været i offentlig høring fra den 20. april 2016 til den 18. maj 2016.

1. Baggrund

Formålet med bekendtgørelsen er at udbyde en projektilskudsordning til bevaringsarbejdet med gamle danske husdyr- og plantegenetiske ressourcer.

Der kan gives tilskud til projekter om videnoverførsel og informationsaktiviteter samt til konsulentbistand i forbindelse med et projekt. Der kan også gives tilskud til projekter til forskning og udvikling i landbrugssektoren.

Bekendtgørelsen har været sendt i høring hos en bred kreds af foreninger og organisationer. Der er i forbindelse med høringen modtaget bemærkninger fra følgende interessenter:

Foreningen Frøsamlerne

2. Generelle bemærkninger

Gennemgangen nedenfor er en gennemgang af de vigtigste punkter og NaturErhvervstyrelsens kommentarer hertil. Det fulde høringssvar ligger på høringsportalen.

3. Bemærkninger til enkelte emner og bestemmelser

Frøsamlerne har indledningsvis bemærket, at det må problematiseres, hvorvidt en bevilling på 3 mio. kroner er tilstrækkelig i forhold til, at Danmark kan komme i nærheden af at opfylde sine internationale forpligtelser i forhold til bevaring og udvikling af både husdyr- og plantegenetiske ressourcer. Det anføres endvidere, at et så beskedent beløb vidner ikke om megen vilje til at bevare de genetiske ressourcer eller nogen forståelse for de potentialer og økonomiske muligheder, der ligger i en udvikling af og forskning i de økonomiske, miljø-mæssige og kulturhistoriske potentialer, der ligger i de genetiske ressourcer.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at Miljø- og Fødevareministeriet finansielt understøtter bevaringen af jordbrugets genetiske ressourcer via en række andre initiativer ud over denne ordning, fx:

- *Til projektordning til husdyr- og plantegenetiske ressourcer er afsat ca. 3 mio. kr. i 2016 (finansloven årlig vedtagelse).*
- *Til vegetative samlinger via finansloven (årlig vedtagelse) er afsat ca. 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2016 – 2018, bl.a. til at understøtte projekter hos Københavns Universitet til bevaring af nationale vegetative frugt- og bærsamling*
- *Dyretilskud til avlerne af bevaringsværdige gl. danske husdyr er afsat ca. 1,5 mio. kr. i 2016 (finansloven årlig vedtagelse).*
- *Foreningstilskud til avlsforeninger for bevaringsværdige gl. danske husdyr er afsat ca. 0,2 mio. kr. i 2016 (finansloven årlig vedtagelse).*
- *Forskningskonto specifikt til nordisk PPP præ-planteforædling (2016: 2,1 mio. DKK og 2017: 2,7 mio. DKK)*
- *GUDP projekter: f.eks. projekt med klart erhvervsmæssigt sigte.*
- *Via forskningsbaseret myndighedsberedskab:*
 - *AU opretholder den centrale vegetative grønsagssamling i Årsløv*

- AU bevarer NordGens Basis frøkollektion i Årsløv
- Via Nordisk Ministerråd: NordGen i Alnarp og Svalbard.
- NaturErhvervstyrelsen: Sekretariat for henholdsvis Bevaringsudvalget og det rådgivende udvalg for Plantegenetiske ressourcer, samt drift af diverse genbanker for husdyrgenetisk materiale.

Det anføres endvidere i høringssvaret, at mange af de genetiske ressourcer er voldsomt truet af udslettelse, fordi der ikke er midler til en tilstrækkelig bevaring. Fx. at genopdyrke de frø og korn, som nu har været opbevaret så længe i NordGens fryser, at deres spireevne er stærkt forringet.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at jf. overfor, så understøtter Miljø- og Fødevareministeriet finansielt bevaringen af jordbrugets genetiske ressourcer via en lang række initiativer. Mht. NordGens genbanks fornyelsesarbejde, så arbejdes der i NordGen på en strategi for at gennemføre fornyelse af frøbanksmateriale i et højere tempo.

Frøsamlerne finder det endvidere problematisk, at de beskedne midler også kan anvendes til "forskning og udvikling i landbrugssektoren". Der er i forvejen rigelige midler til dette område. Det overordnede formål i forhold til de genetiske ressourcer og Danmarks internationale forpligtelser udvandes, og fokus flyttes væk fra det primære formål.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at jf. internationale aftaler og konventioner, så er Danmarks forpligtigelse at sikre bevarelse, anvendelse og formidling af jordbrugets genetiske ressourcer. Det inkluderer også forskning og udvikling i landbrugssektoren, så der fx kan udvikles nye sorter til økologisk plante-produktion, ud fra gl. danske landracer.

Frøsamlerne har også bemærkninger til formuleringen i høringsbrevet om, at "Tilskuddet skal være til gavn for SMV (mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheder) i landbrugssektoren". Man finder, at det er helt forkasteligt, da eventuelle tilskud til landbrugssektoren bør være til gavn for bevarelsen og udviklingen af de genetiske ressourcer.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at bevarelsen og udviklingen af jordbrugets genetiske ressourcer netop er fokus for ordningen. Henvisningen til SMV i høringsbrevet betyder ikke, at tilskud ikke kan være til gavn for udviklingen af de genetiske ressourcer.

Endvidere finder man, at en periode på 3 år er uhensigtsmæssig kort, når det drejer sig om netop genetiske ressourcer. I forhold til fx at få opformeret frø (især flerårige og krydsbestøvede) eller planter vil der ofte forløbe mindst 3 år, før der er produceret frø eller planter til, at der kan begyndes en egentlig forsøgsvirksomhed. Man mener, der er brug for forsøgs- og forskningsperioder på 10-20 år. Det vil samtidig også give mulighed for, at der opbygges en fortsat og kontinuerlig ekspertise på området. Der bør således åbnes for mere langsigtede projekter og lange projektperioder.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at uanset en projektperiodegrænse på 3 år, er der mulighed for at søge om en ny projektperiode, hvis/når man har fx produceret frø eller planter til, at der kan begyndes en egentlig forsøgsvirksomhed.

Frøsamlerne oplyser endvidere om, at der i flere sammenhænge har været rejst kritik af NaturErhvervstyrelsens meget bureaukratiske og tidskrævende håndtering af projekterne og støtten til disse. Det må derfor være muligt at organisere en både bedre, billigere og mere smidig administration af projekterne, som til fulde også opfylder kravene til dokumentation. Til dette stiller vi gerne vores ekspertise til rådighed.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at en offentlig myndighed skal leve op til en række krav og regler i sin myndighedsudøvelse. Det skal naturligvis beklages, hvis sagsbehandlingen virker bureaukratisk og tidskrævende, men NaturErhvervstyrelsen bestræber sig naturligvis på, at forløbet foregår så smidigt og hurtigt, som det overhovedet er muligt inden for de givne rammer.

Frøsamlerne finder endvidere, at det tidligere har været overordentligt vanskeligt at få vejledning og svar på spørgsmål i forbindelse med projekternes gennemførelse – det ville være hensigtsmæssigt, med en ansvarlig og kompetent medarbejder for projekterne, deres gennemførelse og økonomi.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at henholdsvis en fagmedarbejder for husdyr- og én for plantegenetiske ressourcer står til rådighed ved spørgsmål.

Endelig har Frøsamlerne en bemærkning til kapitel 6, §13, nr. 2, hvor der står der: - "udgifter hvortil der gives andre EU-tilskud, ". Da midlerne til nærværende projektpulje er rent nationale, giver "andre" ingen mening i denne sammenhæng!

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at selvom der er tale om en national finansieret ordning, skal styrelsen sikre, at der ikke gives dobbelttilskud.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsen.